

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobkyně: **G. G.**
zastoupena Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur., advokátem advokátní kanceláře
se sídlem v Praze 8 – Karlín, Nile House, Karolínská 654/2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra Č**
se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2017, čj. OAM-156/LE-BE02-BE04-2016

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně podala blanketní žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2017, kterým jí nebyla udělena mezinárodní ochrana podle §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobu žalobkyně posléze prostřednictvím svého zástupce řádně doplnila. Žalovaný konstatoval v žalobou napadeném rozhodnutí, že současná žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je v pořadí již druhá, poprvé žádala na zdejším území o azyl v r. 2001. Řízení o první žádosti žalobkyně bylo zastaveno pro její nedostavení se k pohovoru, Žalobkyně je osobou bez státní příslušnosti, správní orgán posoudil jako zem jejího posledního trvalého

bydliště Lotyšsko, kde od r. 1988 do r. 2000 trvale žila se svým druhým manželem a dvěma dětmi, tato země jí také vydala cestovní doklad pro neobčany. Žalovaný konstatoval, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobkyně je její obava z návratu do Lotyšska, protože v současné době nemá žádné státní občanství, nemá se kam vrátit, dále také její snaha o legalizaci zdejšího pobytu poté, co v ČR pobývá od r. 2012 po zrušení trvalého pobytu z důvodu krádeže nelegálně. Žalobkyní uváděné důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalovaný hodnotil jako azylově nerelevantní a mezinárodní ochranu jí neudělil.

II. Žalobní argumentace

2. Žalobkyně namítala porušení ustanovení §§ 2, 3, 50, 52 a 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, s tím, že žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nepřihlížel pečlivě ke všemu, co vyšlo v průběhu řízení najevo, a neprovedl potřebné důkazy. Žalobkyně uvedla, že splňuje podmínky §§ 12, 14 a 14a) zákona o azylu.
3. V doplnění žaloby pak k § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu uvádí, že správní orgán se tímto ustanovením prakticky nezabýval, uvedl pouze, že její návrat do Lotyšska není v rozporu s mezinárodními závazky ČR, což žalobkyně považuje za nepřezkoumatelné. Není zřejmé, jak bylo vyhověno v tomto směru požadavkům ust. § 68 odst. 3 správního řádu, neboť není seznatelné, jakými úvahami se v daném případě správní orgán zabýval. Z pohovoru, který byl s žalobkyní proveden, plyne, že hlavním důvodem její žádosti je její obava z návratu do Lotyšska, kde nemá kam jít, neboť tam už nikoho nemá, nedostávala by tam ani důchod. Na druhou stranu v ČR má syna a dvě sestry, všichni zde pobývají na základě povolení k trvalému pobytu. Jinými slovy, z pohovoru je zřejmé, že obava z návratu u žalobkyně ani tak neplyne z obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu či ze špatného zacházení ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b), ale vztahuje se k jejímu právu na soukromý a rodinný život. A právě ochrana tohoto práva zaručeného zejména čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod představuje důvod, pro který k přijetí výše cit. ustanovení pod písm. d) došlo. Ačkoliv tedy žalovaný věnoval značnou pozornost obavě žalobkyně z pronásledování, kterou netvrdila, stěžejní otázce zásahu do soukromého a rodinného života se nevěnoval v podstatě vůbec. V případě žalobkyně by návratem do Lotyšska bylo dané právo porušeno v obou případech (rodinný život – přítomnost rodinných příslušníků na území a neschopnost žalobkyně zajistit si sama prostředky k obživě, soukromý život – opustit zdejší území, kde je trvale usazena a absence reálných vazeb na Lotyšsko).
4. Žaloba dále namítá porušení § 8 písm. d) zákona o azylu, na základě něhož žalovaný rozhoduje o žádostech, podaných podle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti, rovněž ve spojení s § 68 odst. 3 správního řádu. Uvádí, že zákonem č. 314/2015 Sb., byla do zákona o azylu zavedena nová povinnost rozhodovat o žádostech podaných podle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti, z pohovoru je zřejmé, že jedním z důvodů, pro které žalobkyně v ČR svoji žádost podala, byla skutečnost, že je osobou bez státní příslušnosti. Povinností žalovaného bylo rozhodnout o postavení žalobkyně z hlediska citované úmluvy, toto žalovaný neučinil a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné. Tato pravomoc žalovaného není spojena s žádným samostatným typem řízení, má být uplatněna v rámci řízení o mezinárodní ochraně. Rozhodnutí musí být zdůvodněno způsobem dle § 68 odst. 3 správního řádu, k čemuž nedošlo. Žalobkyně navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný správní orgán reagoval písemným vyjádřením ze dne 6. 6. 2017. Správní orgán popřel oprávněnost žaloby, uvedl, že neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany, odkázal přitom na obsah správního spisu, žalobkyní sdělené údaje a samotné rozhodnutí ve věci.
6. Žalovaný považuje z průběhu řízení za objasněné, že tvrzeným důvodem žádosti žalobkyně je obava z návratu do Lotyšska, které bylo posledním místem jejího pobytu před příchodem do ČR, neboť v současné době nemá žádné státní občanství a v Lotyšsku se nemá kam vrátit, dále pak snaha žalobkyně o legalizaci zdejšího pobytu poté, co zde pobývá od r. 2012 nelegálně, a to po zrušení trvalého pobytu z důvodu krádeže.
7. Dále vyjádření správního orgánu zdůrazňuje výjimečnost právního institutu mezinárodní ochrany, tedy zejména skutečnost, že jeho smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoliv negativním jevem, nýbrž pouze z důvodů, zákonem o azylu upravených. Takové však v případě žalobkyně shledány nebyly. Žalovaný připomněl žalobkyní uváděné důvody a uvedl, že zde pobývá od r. 2000, kdy po podání první žádosti o azyl v r. 2001 zde posléze pobývala na základě víza za účelem strpění pobytu nad 90 dní, dne 19. 6. 2007 získala povolení k trvalému pobytu jako příslušník občana Evropské unie, který jí však byl dne 4. 10. 2012 zrušen, neboť žalobkyně byla 10. 4. 2012 odsouzena pro úmyslný trestný čin krádeže k odnětí svobody na 3 měsíce se zkušební dobou do dne 30. 7. 2013. Na tento trestný čin se vztahovala amnestie prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013. Dne 16. 7. 2012 byla žalobkyně odsouzena pro úmyslný trestný čin krádeže vloupáním k trestu vyhoštění na 60 měsíců, dále dne 28. 1. 2013 pro úmyslný trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání k trestu vyhoštění na 12 měsíců. Žalovaný proto konstatuje, že žalobkyně vědomě neoprávněně pobývá na území České republiky bez platného víza či jiného oprávnění k pobytu, a to i přes opakovaně ukládané soudní rozhodnutí o vyhoštění (v roce 2012 na dobu 60 měsíců a poté v r. 2016 na dobu 12 měsíců). Výkon uložených rozhodnutí o vyhoštění mařila a povinnost vycestovat z ČR a EU nerespektovala, nadále pobývala v ČR nelegálně až do svého zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců, kde podala opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. Své povinnosti vycestovat si byla žalobkyně plně vědoma a velmi dobře znala mechanismy zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, kterých dříve využívala a kterých měla využít pro legalizaci zdejšího pobytu. Bez objektivních důvodů tak neučinila, ani nikdy dříve o mezinárodní ochranu nepožádala, ač jí v tom nic nebránilo. Je proto zcela zjevné, že jediným důvodem podání žádosti ze strany žadatelky je její snaha vyhnout se hrozícímu vyhoštění a legalizovat zdejší pobyt poté, co byla zadržena a zajištěna z důvodu opakovaného nelegálního pobytu.
8. K posouzení žádosti žalobkyně si mj. žalovaný obstaral i aktuální informace o postavení a situaci osob bez státní příslušnosti, které pobývají v Lotyšsku, na tyto nyní odkazuje. Dle informace MZV USA o dodržování lidských práv v Lotyšsku za rok 2015 ze dne 13. 4. 2016 mají tzv. neobčané s trvalým bydlištěm v Lotyšsku právo trvalého pobytu, konzulární ochranu v zahraničí, právo vrátit se do této země a nárok na všechny státní sociální dávky. Tyto osoby mají rovněž práva týkající se zaměstnání, s výjimkou některých funkcí ve státní správě a státním sektoru, které se týkají právního řádu, vynucování dodržování zákonů a národní bezpečnosti. Dle informace Velvyslanectví České republiky v Rize, čj. 210/2015-RIGA, ze dne 23. 4. 2015 – Postavení „neobčanů“ v Lotyšsku, je postavení těchto osob právně upraveno zákonem, přičemž jejich právní postavení je mnohem širší, než je tomu u osob bez státní příslušnosti obecně. Mají např. nárok na veškeré sociální dávky, důchodové zabezpečení, lékařské ošetření, nákup nemovitosti apod. Držitelé pasů (jako je tomu i u žalobkyně), vydávaných Lotyšskem pro neobčany, mohou trvale pobývat v Lotyšsku bez povolení k pobytu.
9. K námitce o porušení práva na soukromý a rodinný život žalobkyně v případě jejího návratu do Lotyšska žalovaný připomíná, že čl. 8 Úmluvy, jehož se žalobkyně dovolává, neukládá státu

všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi, a že uplatnění takové povinnosti státu se vykládá velmi přísně. Neudělení mezinárodní ochrany zpravidla neznamená natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. O povinnosti státu respektovat volbu země společného pobytu osob lze uvažovat v naprosto výjimečných případech, např. tehdy, má-li cizinec manželku, která je českou občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (zde žalovaný nabízí srovnání s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, čj. 3 Azs 256/2014). Takto vypjatou životní situaci však žalobkyně netvrdila a netvrdí ji ani v žalobě. Z dosavadní pobytové historie žalobkyně, jak uvedena výše, pak vyplývá, že od června 2007 do října 2012 měla žalobkyně na území České republiky povolení k trvalému pobytu jako příslušník občana Evropské unie, který jí však byl zrušen z důvodu páchání trestné činnosti. Mezinárodní ochrana je institut výjimečný, nelze ho zaměňovat nebo jím nahrazovat jiné formy pobytu, upravené zákonem o pobytu cizinců. Je totiž patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR, ani jako možnost získat zde například pracovní povolení nebo nalézt pracovní uplatnění. Potřeba legalizovat si na zdejším území pobyt, byť by jeho cílem byla realizace a další rozvíjení rodinného a soukromého života, důvodem pro přiznání azylu ani doplňkové ochrany není a být nemůže, neboť řízení o udělení mezinárodní ochrany nesupluje v žádném případě pobytové řízení cizinců.

10. Tvzení o porušení čl. 8 písm. d) zákona o azylu pak vychází z chybné interpretace tohoto ustanovení, neboť toto pouze upravuje působnost MV ČR pro rozhodování o žádostech, podaných podle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti. Jak ostatně plyne i z žalobkyní citované důvodové zprávy, písm. d) tohoto ustanovení zakotvuje působnost ministerstva i pro rozhodování o žádostech, podaných dle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti, pro které se rovněž použije mechanismů řízení ve věcech mezinárodní ochrany, neboť pro takto vzácné žádosti není vhodné vytvářet speciální řízení.
11. Závěrem žalovaný odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 9. 7. 2017, čj. 5 Azs 30/2016, v němž soud uvedl, že z Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti nelze dovodit obecnou povinnost České republiky, jakožto smluvního státu, přijmout osobu bez státní příslušnosti, kterou by odmítala země jejího původu či dosavadního pobytu, což ovšem ani není, jak vyplývá ze shromážděných podkladů, případ žalobkyně a jejího eventuálního navrácení do Lotyšska, neboť žalobkyně má dle shromážděných podkladů právo na návrat do země a na trvalý pobyt bez povolení k pobytu. V citovaném usnesení NSS uvádí: „Obdobné závěry platí i ve vztahu k podmínkám udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, neboť stěžovatelem tvrzená nejistota ohledně jeho dalšího pobytu v zemi původu sama o sobě nepředstavuje ani vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) až c) zákona o azylu, resp. čl. 15 kvalifikační směrnice. V dané souvislosti by tedy snad bylo možné zvažovat pouze důvod udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d), tj. pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. V úvahu by tak mohla připadat Úmluva o právním postavení osob bez státní příslušnosti (č. 108/2004 Sb. m.s.), z níž ovšem nelze dovodit obecnou povinnost České republiky, jakožto smluvního státu, přijmout osobu bez státní příslušnosti, kterou by odmítala země jejího původu či dosavadního pobytu. Úmluva v čl. 31 odst. 1 pouze stanoví, že smluvní státy nevyhostí, s výjimkou důvodů národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku, osoby bez státní příslušnosti oprávněně se zdržující na jejich území (k podmínkám vyhoštění apatridy srov. též § 121 zákona o pobytu cizinců). Nadto lze poznamenat, že ačkoliv Saúdská Arábie není smluvní stranou zmíněné úmluvy, popisovaná právní úprava, jež je v Saúdské Arábii uplatňována vůči palestinským uprchlíkům, resp. jejich potomkům, se nezdá být s touto úmluvou v rozporu, neboť z jejich ustanovení v zásadě vyplývá pouze požadavek, aby osobám bez státní příslušnosti nebylo poskytnuto méně příznivé

zacházení, než jaké daný stát poskytuje cizincům obecně (srov. zejména čl. 6 a čl. 17 odst. 1 citované úmluvy). Skutečnost, že na osoby bez státní příslušnosti (palestinské národnosti) dopadá v zásadě obdobná právní úprava jako na ostatní cizince pobývající v Saúdské Arábii, nelze tedy považovat za důvod, který by sám o sobě postačoval k udělení doplňkové ochrany takové osobě v České republice“. Správní orgán tak uzavírá, že situaci žalobkyně rozhodně nelze srovnávat se situací apatridů, tak, jak je popsána v cit. usnesení NSS, v Saúdské Arábii, která nadto ani není smluvní stranou Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti. Z podkladů totiž plyne, že žalobkyni se v případě jejího eventuálního návratu do Lotyšska dostane nejenom stejně příznivého zacházení, jaké Lotyšsko poskytuje obecně cizincům, nýbrž naopak právní postavení žalobkyně, jakožto „neobčana“, které je v Lotyšsku právně upraveno, bude mnohem širší, než je tomu u osob bez státní příslušnosti v této zemi obecně. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Ze správního spisu vyplývá složka podkladů, a to trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 27. 1. 2016, sp. zn. 103 T 5/2016, kterým byla žadatelka shledána vinnou mařením výkonu rozhodnutí soudu, tedy přečinem dle ust. § 337 odst. 1 písm. tr. zákoníku, když se zdržovala na území České republiky, ačkoliv jí byl uložen trest vyhoštění (odsouzena k trestu vyhoštění na dobu 1 roku). Obvodní soud pro Prahu 4 vydal dne 16. 7. 2012 trestní příkaz pod sp. zn. 33 T 86/2012 o spáchání přečinu krádeže dle § 205 odst. 2 tr. zákoníku – žalobkyni byl uložen trest vyhoštění z území České republiky ve výměře 5 let. Trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 28. 1. 2013 byla shledána žalobkyně vinnou přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle ust. § 337 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku a odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců (sp. zn. 143 T 3/2013). Rozhodnutím Krajského ředitelství Policie hl. m. Prahy ze dne 19. 10. 2016 bylo rozhodnuto o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů.
13. Ve spise se dále nachází formulář „Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dle § 10 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu“, v němž žalobkyně sdělila žalovanému, že je bez státní příslušnosti, narozena na Ukrajině, maďarské národnosti, má lotyšský cestovní pas, který je platný. Je katolického vyznání, bez politické příslušnosti. Z Lotyšska jela s platným cestovním pasem na vízum na Ukrajinu se synem, z Ukrajiny jela již bez víza přes Polsko, kde získala české vízum, poté do ČR. Bylo to v r. 2000. O mezinárodní ochranu žádala zde v r. 2001, byla odmítnuta. K zdravotnímu stavu sdělila, že má problémy s pravou kyčlí, navštěvuje ortopeda, ty problémy má již 16 let, i s nimi pracovala, operaci odmítla, bere léky. O azyl žádá, neboť nemá kam jít, do Lotyšska se nemůže vrátit, bývalý manžel po rozvodu prodal byt. Na Ukrajině se nemá kam vrátit, rodiče již zemřeli a nikoho tam nemá. Důchod by ani jinde nedostala, zde ještě může pracovat, má tu syna a dvě sestry, mají trvalý pobyt. Ve spise je přítomna složka prvního řízení o udělení azylu z r. 2001.
14. V rámci pohovoru dne 10. 11. 2016 žalobkyně vypověděla, že se narodila na Ukrajině, v r. 1988 se přestěhovala do Lotyšska, kde se podruhé vdala, v r. 2000 po rozvodu vycestovala do ČR. Na Ukrajině bydlela v domě rodičů v Zakarpatské oblasti, byla tam přihlášena do r. 1975. Následně se vdala, s manželem bydlela v téže oblasti v Berhovenském rajonu do r. 1986, vrátila se k rodičům a odtamtud pak vycestovala do Lotyšska. V té době měla dvě děti, její druhý muž je přijal za vlastní. V té době ještě fungoval Sovětský svaz, po jeho rozpadu byla vdaná za občana Lotyšska, odebrali jí ukrajinské občanství, obdržela lotyšský doklad bez státní příslušnosti, i na cestu na Ukrajinu potřebovala vízum. Přijela na české turistické vízum, když jí zde nebyl udělen azyl, řešila věc s právníkem a r. 2007 obdržela povolení k trvalému pobytu. O toto přišla, když byla v r. 2012 zadržena policií za krádež a obdržela vyhoštění na 5 let. Na Ukrajině a v Lotyšsku nikoho nemá, proto neodjela. Jiný důvod nemá. Poté, co obdržela správní vyhoštění v r. 2012, normálně pracovala, prokazovala se trvalým povolením k pobytu a

nevěděla, že má vycestovat. Až v lednu 2016 při kontrole policie jí bylo sděleno, že má ještě na jeden rok vydáno správní vyhoštění. V ČR žijí její dvě sestry a syn, mají trvalý pobyt, syn má lotyšské státní občanství. V r. 2001 žalobkyně žádala o azyl, chtěla si legalizovat pobyt, neměla doklady. Jiné problémy na Ukrajině neměla. Dne 8. 3. 2017 byla žalobkyně seznámena s podklady správního orgánu, které shromáždil za účelem posouzení situace žalobkyně, vztahující se zejména k Lotyšsku, uvedla, že ji ani nepustili na Ukrajinu na pohřeb rodičů, v Lotyšsku nikoho nemá, ani kde bydlet. Lidé, kteří nemají občanství, v Lotyšsku nemohou pracovat, ji vyhodili z práce.

15. **Soud přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.)** a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., a to se souhlasem obou účastníků řízení.
16. **Zákon o azylu** upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
17. V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.
18. Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje
 - a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
19. V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem
 - a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,

- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
 - c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
 - d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11
 - e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.
20. Po přezkoumání věci soud konstatuje, že žalobní námitky směřují pouze do neudělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tedy, jak uvedeno v bodě 16, je namítáno, že vycestování žalobkyně je v rozporu s mezinárodními závazky České republiky ve smyslu jejího práva na soukromý a rodinný život. Soud z napadeného rozhodnutí připomíná, že na str. 3 žalovaný konstatoval, že žalobkyně je osobou bez státní příslušnosti, a bylo tedy nejprve nutné určit, ve vztahu ke které zemi je nutno posuzovat její žádost o udělení mezinárodní ochrany. S odkazem na sdělení žalobkyně o tom, že od r. 1988 do r. 2000 žila trvale se svým druhým manželem a svými dvěma dětmi v Lotyšsku, které jí vydalo i cestovní doklad pro neobčany, na který přicestovala do ČR, pak správní orgán za zemi posledního trvalého bydliště určil Lotyšsko, a tedy též jako zem, vůči které posuzuje důvody žádosti žalobkyně, jako osoby bez státní příslušnosti. Dále žalovaný uvedl, že z průběhu správního řízení má za objasněné, že tvrzeným důvodem její žádosti je obava z návratu do Lotyšska, jelikož nemá v současné době žádné státní občanství a nemá se kam vrátit, taktéž pak legalizace zdejšího pobytu poté, co v ČR pobývá od r. 2012 po zrušení trvalého pobytu z důvodu krádeže nelegálně.
21. Krajský soud je z uvedeného přesvědčen, že od počátku odůvodnění posouzení situace žalobkyně správní orgán jasně vymezil, že tuto považuje za osobu bez státní příslušnosti, v dalším textu str. 3 je pak též zcela jasně uvedeno, že si zabezpečil potřebné podklady pro to, aby zjistil postavení tzv. neobčanů v Lotyšsku a k námitkám o špatném postavení žalobkyně v případě jejího návratu měl dostatečné, objektivní a aktuální informace o postavení občanů bez státní příslušnosti v této zemi.
22. Žalovaný dále jasně stanovil, že žalobkyni neuvedla žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné zvažovat jakékoliv azylově relevantní pronásledování v Lotyšsku, naopak uvedla, že je bez politické příslušnosti, rovněž nezmínila obavy z pronásledování z azylově relevantních důvodů, tedy rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání určitých politických názorů, soud proto shodně s žalovaným uzavřel, že žalobkyně nesplňuje podmínky § 12 zákona o azylu. Žalobkyně bez dalšího nesplňuje ani podmínky ust. § 13 a § 14b) zákona o azylu, v České republice pobývají její dvě sestry a zletilý syn, kteří mají upraven zdejší pobyt formou trvalého pobytu.
23. Na str. 7 žalobou napadeného rozhodnutí pak žalovaný vypořádal neudělení azylu formou azylu humanitárního charakteru dle § 14 zákona o azylu, uvedl, že přihlédl k věku a zdravotnímu stavu žalobkyně, která je dospělou, plně svéprávnou osobou, schopnou zabezpečit si své životní potřeby prací, jí uváděné zdravotní potíže nedoložila žádnou lékařskou zprávou, tyto si žalovaný obstaral v rámci své úřední činnosti, neshledal však jakoukoliv závažnost zdravotního stavu, která by mohla objektivně bránit žalobkyni v případném vycestování do země posledního trvalého bydliště. Zde žalovaný hodnotil i to, že žalobkyně neuvedla v průběhu správního řízení žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že její osobní rodinná situace je nějakým způsobem výjimečná s ohledem na okolnosti odůvodňující udělení humanitárního azylu. Krajský soud ohledně nepřiznání této formy azylu nemá, co by žalovanému vyčetl.
24. Jak ve stati, kde se žalovaný zabýval situací žalobkyně na str. 4 – 7, tak posléze v případě doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu – str. 8 – 9, správní orgán jednak jasně poukazoval na to, že žalobkyni tvrzené důvody neochoty k návratu do Lotyšska nejsou azylově relevantní, popsal ale řádně i celou její životní situaci a z podkladů, které rozebírají a upravují možnosti „neobčanů“ v Lotyšsku připomněl, že jejich právní postavení je široce upraveno, mají nárok na

veškeré sociální dávky, důchodové zabezpečení, lékařské ošetření a zabýval se i dalšími oprávněními těchto osob. Krajský soud pak připomíná, že žalobkyně sama měla v České republice upraven trvalý pobyt, o nějž však přišla proto, že byla pravomocně odsouzena – viz bod 7, dále pak nerespektovala uložené tresty vyhoštění a sama tak způsobila situaci, kdy nemá seriózně upraven legální pobyt v České republice. Z uvedeného pohledu tedy soud spatřuje námitku o rodinném a soukromém životě žalobkyně za nedůvodnou, neboť žalobkyně sama zmařila možnost legálně upraveného pobytu dle zákona o pobytu cizinců svým nezodpovědným jednáním a nerespektováním právního řádu ČR. Namítané pochybení neudělení doplňkové ochrany je nedůvodné, neboť v postupu žalovaného soud žádný rozpor s mezinárodními závazky České republiky nespatriil. K námitce o porušení § 8 písm. d) zákona o azylu soud plně odkazuje na argumentaci, uvedenou shora v bodě 10, v dalším pak připomíná i argumentaci žalovaného k neudělení doplňkové ochrany, kterou reprodukoval v bodě 11 a s jejímž využitím v případě žalobkyně soud souhlasí.

25. Krajský soud neshledal z výše uvedených důvodů žalobní námitky za důvodné, žalobu proto zamítl, v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

V. Náklady řízení

26. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 22. října 2018

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně